

SÁROSPATAK VÁROS
POLGÁRMESTERÉTŐL
3950 Sárospatak, Rákóczi út 32.
Tel.: 47/513-240 Fax.: 47/311-404

Ügyfélfogadás ideje: Hétfő: 8-12 és 13-16, szerda: 8-12 és 13-17³⁰, péntek: 8-12 óráig

J a v a s l a t
- a Képviselő-testületnek -
emléktáblák elhelyezésének támogatására

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyar Tengerészek Egyesülete (1125 Budapest XII., Virányos u. 23/C) képviseletében eljáró Búza Béla mb. ügyintéző írásban kereste meg a Képviselő-testületet, melyben 3 emléktábla elhelyezésének támogatását kéri.

Az Egyesület eredeti elképzelése szerint a Bodrog belvárosi partrészeinek elnevezését követően kerültek volna a táblák az elnevezett partrészekre, de ennek jogi akadálya okán a három magyar tengerésznek emléket állító alábbi táblát a Bodroghoz közel fekvő önkormányzati tulajdonú Vízikapu Szabadtéri Színpad kiszolgáló épületének homlokzatán kívánják elhelyezni.

A táblák képi megjelenése:

A táblákon olvasható szöveg:

FERENCZY BÉLA	GONDA BÉLA	futaki gróf HADIK BÉLA
Cs. és Kir. sorhajóhadnagy	gépészmérnök	ellentengernagy
1857 február 21. Erdőbénye 1918 április 8. Sátoraljaújhely	Szőlöske, 1851. december 28. Budapest, 1933. augusztus 7.	
Ő volt az első, aki 1895-ben egy tengeri torpedónaszád első tisztjeként felhajózott a Dunán az Adriáról egészen Bécsig.	P*ti*ki diák, a fiumei kikötő építője. A Magyar Adria Egyesület alapítója. A Vaskapu szabályozás tervének kidolgozója.	Hadik Homonnán született 1821-ben. A velencei C. Kir. Tengerész Kollégium növendékeként tanult és 1840-ben tengerész-hadapródként avatták fel.
MAGYAR TENGHERÉSZEK EGYESÜLETE Búza Béla nostruomo	MAGYAR TENGHERÉSZEK EGYE- SÜLETE Búza Béla nostruomo	MAGYAR TENGHERÉSZEK EGYESÜLETE Búza Béla nostruomo

FERENCZY BÉLA

altábornagy, a Duna-tengeri hajózás nagy úttörője

Erdőbényén (Zemplén megyében) született 1857. február 21-én. A fiumei Cs. és Kir. Haditengerészeti Akadémiát kiváló eredménnyel végezte el, 17 közül a 6. helyen, magyar fiú létére. Nyomban, 1875. július 9-én mint 2. oszt. tengerész-hadapród lépett haditengerészetünk szolgálatába. A tengerésztiszi szolgálat jellemző pályafutásának megfelelő módon számos behajózása következett a flotta különböző egységein. Előbb a „Dandolo” és a „Donau” korvettákon, majd az „Adria” iskolahajón, a „Kerka” ágyúnaszádon és a „Habsburg” gőzfregattán. Ezeken a hajókon teljesített szolgálata alatt hosszú utakat tett Észak- és Dél-Amerikába, Afrikába és Levantére. Alapos ismereteket szerzett beosztásai révén a Haditengerészet Hydrográfiai Hivatalában. A Fellebezési Tanács elnöke, a Katonatudományi Egyet elnöke. 1909. május 14-étől vezérőrnagy. 1913. január 23-án Katonai Emlékkereszttel tüntették ki. 1913. április 3-án kapta meg az altábornagyi címet és jelleget. Az első világháború alatt betegsége miatt már nem szolgálhatott, de még írt különféle cikkeket a tengeri hadviselésről. 1918. április 8-án Sátorlajújhelyen halt meg és szülőhelyén temették el ezt a hazáját szerető kiváló hadfit.

GONDA BÉLA

egyetemi magántanár, a Magyar Adria Egyesület elnöke, a fiumei kikötő világkikötővé fejlesztője

Zemplén vármegyében, Szőlőskén született, 1851. december 28-án. Érettségét a sárospataki református gimnáziumban tett. Műegyetemi oklevelét 1876-ban szerezte meg. A következő hat évben földöntözéssel és talajjavítással foglalkozott. Munkatársa volt a „HON” és a „Természettudományi Közöny” folyóiratoknak. 1877-ben indította meg a „Gazdasági mérnök” c. lapot, amelyet négy évtizeden át szerkesztett. 1878-ban a Mezőgazdasági Vízműtan c. tantárgyból magántanárrá habilitálták. 1879-től húsz éven át volt a Mezőgazdasági Vízműtan előadó tanára. Emellett 1880-tól a felső ipariskolában tanította a mértan és földméréstan tantárgyakat. 1880-tól a Szabadelvű Párt félhivatalos lapjának az „Ellenőr”-nek a gazdasági rovatát szerkesztette. 1882-ben Hieronymi Károly államtitkár meghívta a Közmunka és Közlekedésügy Minisztériumba főmérnöknek. Ekkor lett a Műszaki Tanács Vízügyi Osztályának a tagja. 1888-ban műszaki tanácsos. 1889-ben Baross Gábor miniszter megbízta a Vaskapuszabályozás tervének a kidolgozásával. 1894-ben lett miniszteri osztálytanácsos. Életének döntő jelentőségű feladatát 1906-ban kapta: a fiumei kikötő tervezését és kivitelezésének a vezetését. 1910-ben alapította meg a Magyar Adria Egyesületet, és rövidre rá a „Tenger” c. folyóiratot. Ez a rendkívül tehetséges, sokoldalú és óriási munkateljesítményre képes oszlopa a magyar műszaki-tengerészeti életnek 1913-ban vonult nyugdíjba. Mint legfontosabbat említjük meg „A magyar hajózás” (1899), „A magyar tengerészet és a fiumei kikötő” c. műveit. Alkotásokban csodálatosan gazdag életét Budapesten, 1933. augusztus 7-én fejezte be a magyar tengeri hajózásnak ez a kitűnősége.

futaki gróf HADIK BÉLA

ellentengernagy

Homonnán született 1821-ben. velencei Cs. Kir. Tengerész Kollégium növendékeként tanult és 1840-ben tengerész-hadapródként avatták fel. 1847-ben nevezték ki sorhajózászlóssá. A Manin-vezette velencei felkelés során 1848. évi március 22-én ő is fogságba esett, amelyből csak egy év múlva tudott kiszabadulni. Többszörös előléptetés után a Velencét 1849. év áprilisától augusztus 22-ig tengerzár alatt tartó cs. kir. hajóraj törzskari főnökeként működött. Az év végén átvette a „Mária Anna” hadigőzös parancsnokságát, amellyel november hó 17-én futott ki Triesztből. Fontos külügyi misszió érdekében a tunisi bej ügyvivőjét és Merlato cs. kir. főkonzult vitte Tuniszba. Ott az uralkodó mind őt-, mind I. tiszjtét, Wilhelm von Tegetthoffot (a később híres lissai győzőt) a Nichian-Ichthikar renddel tüntette ki a kiváló szolgálatért. Hazatérése után 1852-ben mint korvettkapitány Ferdinánd Miksa cs. kir. főherceg, magyar herceg, altengernagy törzskarába osztották be. A következő évben fregatt-, majd sorhajókapitány és mint ilyen különféle nagyobb egységek parancsnoki tisztét látta el. Ferdinánd Miksa hercegnél teljesített szárnysegédi beosztása befejeztével 1859-60 évben végrehajtott brazilai hajóraj-kiküldetés után a haditengerészeti főparancsnokság tanácsuléseinek az elnökévé és egyben ellentengernaggyá nevezte ki az uralkodó. Ezután tiszti címének a megtartása mellett lépett szolgálaton kívüli viszonyba. Ekkor már valóságos belső titkos tanácsos, kamarás, a vaskoronarend, a Lipót-, Johanni-ta-, Guadelupe-, a pápai Krisztus-, a görög Megváltó-, a porosz vörös sas- és a pápai Szent György rend tulajdonosa és lovagja. 1862-től Kassán és birtokán élt. 1880-ban Kassán halt meg.

A Csák Attila szobrász által fekete márványból készített, egyenként 60x80 cm méretű táblákat, illetve a koszorútartó kampókat az önkormányzat tulajdonában lévő Sárospatak, belterület 361. helyrajzi számú, természetben Sárospatak, Retel utca 5. sz. alatti épület (Vízikapu Szabadtéri Színpad kiszolgáló épülete) nyugati homlokzatára, a nyílászárók közé kívánják elhelyezni rezegett csavarokkal történő rögzítéssel.

Búza Béla mb. ügyintéző tájékoztatása szerint az emléktáblák későbbi kezelését az Egyesület fogja ellátni, melyhez a Sárospataki Lokálpatrióták Egyesületétől is kapnak támogatást.

Sárospatak Város Önkormányzata közterületnév és településrész-név megállapításáról, valamint a házak számozásáról, emléktáblák elhelyezéséről szóló 11/2013. (VI.6.) önkormányzati rendelete 8. § (1) bekezdése értelmében „A város közterületein emléktábla csak a Képviselő-testület hozzájárulásával helyezhető el.”

Fentiek alapján kérem a T. Képviselő-testületet, hogy az emléktáblák elhelyezéséről szóló javaslatot megtárgyalni, az abban foglaltakról dönteni szíveskedjen.

Sárospatak, 2019. április 11.

Készítette: Cziráki Zsolt
irodavezető

Aros János

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

dr. Vitányi Eszter
jegyző

SÁROSPATAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

...../2019. (.....)

h a t á r o z a t a

emléktáblák elhelyezésének támogatásáról

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyar Tengerészek Egyesülete (1125 Budapest XII., Virányos u. 23/C) emléktábla-elhelyezési kérelmét megtárgyalta, és az alábbiak szerint döntött:

A./ Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Gonda Béla, Ferenczy Béla és Hadik Béla személyeknek emléket állító, 60x80 cm méretű fekete márványból készült emléktáblák, Sárospatak, Retel u. 5. sz. alatti önkormányzati épület nyugati homlokzatán történő elhelyezését **a kérelemben foglaltak szerint támogatja**, azzal, hogy a táblák elhelyezésével kapcsolatos költségek kérelmezőt terhelik.

B./ Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Gonda Béla, Ferenczy Béla és Hadik Béla személyeknek emléket állító, 60x80 cm méretű fekete márványból készült emléktáblák, Sárospatak, Retel u. 5. sz. alatti önkormányzati épület nyugati homlokzatán történő elhelyezését **az alábbi feltételek teljesülése esetén támogatja**:

.....
.....
.....

A táblák elhelyezésével kapcsolatos költségek kérelmezőt terhelik.

C./ Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Gonda Béla, Ferenczy Béla és Hadik Béla személyeknek emléket állító, 60x80 cm méretű fekete márványból készült emléktáblák, Sárospatak, Retel u. 5. sz. alatti önkormányzati épület nyugati homlokzatán történő elhelyezését **nem támogatja**.

Felelős: polgármester

Határidő: folyamatos.